

การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงท้พทัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*

ฐาปกรณ์ จิวสุข¹ สุรชาติพย์ งามนิล²

(วันที่รับบทความ: 29 มกราคม 2562; วันแก้ไขบทความ: 30 มีนาคม 2562; วันตอบรับบทความ: 27 เมษายน 2562)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงท้พทัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงท้พทัน และ 3) เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงท้พทัน กับเกณฑ์ที่กำหนดระดับดีมาก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ของโรงเรียนบ้านสวนขวัญ อำเภอท้พทัน จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) หน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงท้พทัน มีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 และ 3) แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหา ค่าเฉลี่ย ร้อยละส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า

1. หน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงท้พทัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงท้พทัน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ทักษะการปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงท้พทัน อยู่ในระดับดีมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: หน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ทักษะการปฏิบัติ

* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2562

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, E-mail: thapakornjiwsuk@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

The Development of Local Learning Unit in Bunleng Pleng Tuptan for Prathomsuksa 4 Students *

Thapakorn Jiwsuk¹ Suthathip Ngamnin²

(Received: January 29, 2019; Revised: March 30, 2019; Accepted: April 11, 2019)

Abstract

The Purposes of study were 1) to development of local learning unit in Bunleng Pleng Tuptan for prathomsuksa 4 students, 2) to compare pretest and posttest achievements of prathomsuksa 4 students, and 3) To compare post- practice skills of prathomsuksa 4 students after they had to learnt by Local Learning Unit in Bunleng Pleng Tuptan for prathomsuksa 4 students with very well defined criterion. The samples were 20 of prathomsuksa 4 students in second semester of 2018 academic year of Suan Khwan school, Thaptan district, Uthaitane province. The samples were selected by cluster random sampling. The instruments used in the research were 1) The local learning unit in Bunleng Pleng Tuptan for prathomsuksa 4 students with the most suitable quality, 2) an achievement test with 30 items, 4 multiple choices, with the difficulty degree of 0.35 to 0.80, degree of discrimination from 0.1 to 0.4 and reliability coefficient of 0.94, and 3) The practice skills assessment form with a 5-level scale, having 6 items and reliability coefficient of 0.86. Data were analyzed by using mean, percentage, standard deviation and One-sample t-test.

The research findings were as follows:

1. The local learning unit in Bunleng Pleng Tuptan for prathomsuksa 4 students with the most suitable quality
2. Prathomsuksa 4 students who were taught with the local learning unit in Bunleng Pleng Tuptan for prathomsuksa 4 students had posttest achievement higher than that of the pretest significantly at the .05 level.
3. Prathomsuksa 4 students who were taught with the local learning unit in Bunleng Pleng Tuptan for Prathomsuksa 4 Students had practice skills significantly higher than very well defined criterion at .05.

Keywords: Local Learning Unit, Achievement, Practice Skills

* Research Article from Thesis for the Master of Education Degree, Curriculum and Instruction Program, Nakhon Sawan Rajabhat University, 2019

¹ Student in Master of Education Degree, Curriculum and Instruction Program, Nakhon Sawan Rajabhat University, E-mail: thapakornjiwsuk@gmail.com

² Assistant Professor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

ความสำคัญและปัญหาการวิจัย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ถูกจัดทำขึ้นสำหรับท้องถิ่นและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 20) โดยผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของนักเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียน แล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 20)

ในการพัฒนานักเรียนให้เกิดความสมดุล หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงกำหนดให้นักเรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพนักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 5) โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนานักเรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 163) ผ่านการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบโดยใช้มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดเป็นเป้าหมายเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนและขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาก็คือการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553: 14)

โรงเรียนบ้านสวนขวัญ ตั้งอยู่ในตำบลตุลคู่ อำเภอกัทพัตน์ จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุทัยธานี เขต 1 ปัจจุบันเปิดทำการสอนในระดับปฐมวัย ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยโรงเรียนมีนโยบายในการจัดการเรียนรู้ทั้งด้านวิชาการ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะด้านดนตรี กีฬา และกิจกรรมลูกเสือ เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่เหมาะสมในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตน แต่การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยเฉพาะสาระดนตรีในปีการศึกษา 2560 ที่ผ่านมาพบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ และยังขาดทักษะการปฏิบัติด้านดนตรีไทย ประกอบกับอำเภอกัทพัตน์เป็นอำเภอที่มีประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมหลากหลายดังคำขวัญที่ว่า “กัทพัตน์เมืองประวัติศาสตร์ ตลาดนัดโคกระบือ เลื่องลือผ้าทอ หลวงพ่อเคลือบศักดิ์สิทธิ์ งามวิจิตรเขาปลาร้า” (กรมการปกครอง, ออนไลน์) ซึ่งการนำแหล่ง

วิทยาการมาใช้ในการจัดการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผสมกลมกลืนกันและมีความหมาย (ซำรง บัวศรี, 2542: 254)

หน่วยการเรียนรู้ คือความรู้ที่ครบวงจรในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เกิดจากการนำความคิดรวบยอดหลักต่าง ๆ มาเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ แล้วกำหนดหัวเรื่อง (theme) จัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ตามความสนใจ ความต้องการของนักเรียน โดยมีผู้สอนเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (learning outcome) ที่กำหนด (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา, 2552: 99) อันเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน 6 ประการ ได้แก่ 1) ช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผสมกลมกลืนกันและมีความหมาย 2) ช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมหลายอย่าง ซึ่งจะมีผลต่อพัฒนาการของนักเรียนเป็นอย่างมาก 3) ช่วยสนองความแตกต่างและความต้องการของนักเรียนเนื่องจากมีกิจกรรมหลายอย่างที่นักเรียนสามารถเลือกทำได้ 4) ช่วยให้นักเรียนมองเห็นภาพสิ่งที่เรียนเป็นส่วนรวม เนื่องจากได้นำเอาเนื้อหาวิชามาผสมผสานกัน 5) ช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นในการ และ 6) เป็นการเรียนการสอนที่นักเรียนเป็นศูนย์กลางแทนที่ผู้สอนจะเป็นดังเช่นการเรียนการสอนบางรูปแบบ (ซำรง บัวศรี, 2542: 254)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะจัดทำหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงทัพพัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ขึ้น เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการปฏิบัติดนตรีไทยของนักเรียนให้บรรลุมาตรฐานและตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงทัพพัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงทัพพัน
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงทัพพัน กับเกณฑ์ที่กำหนดระดับดีมาก

สมมติฐานการวิจัย

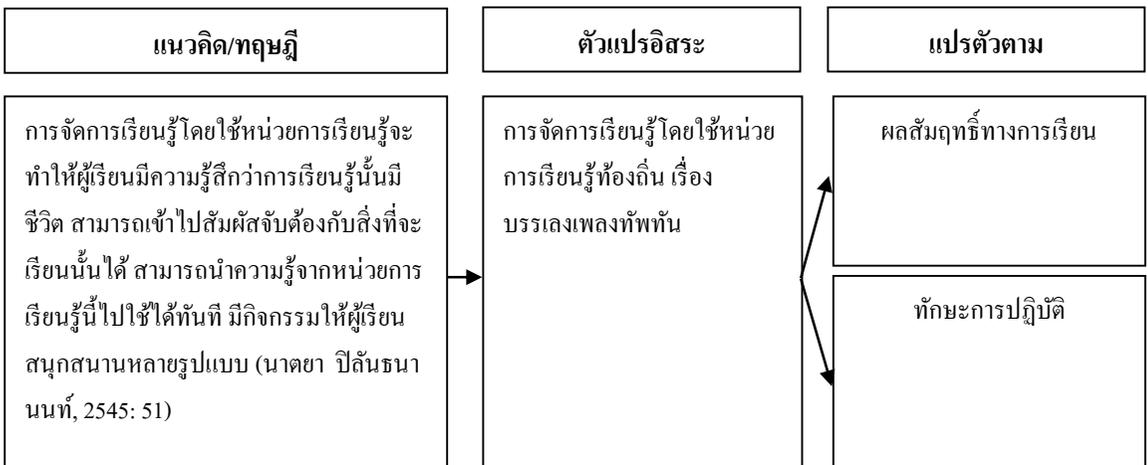
1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงทัพพัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงทพทัน มีทักษะการปฏิบัติหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดระดับดีมาก

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

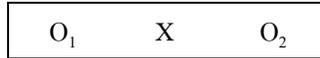
จากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึว่าการเรียนรู้นั้นมีชีวิต สามารถเข้าไปสัมผัสจับต้องกับสิ่งที่จะเรียนนั้นได้ สามารถนำความรู้จากหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ได้ทันที มีกิจกรรมให้ผู้เรียนสนุกสนานหลายรูปแบบ (นาตยา ปิลาธานานนท์, 2545: 51) ซึ่งการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้นั้นมีขั้นตอนอยู่ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) กำหนดหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยย่อยของรายวิชาพื้นฐานในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นให้ผู้สอนทราบจุดมุ่งหมายสำหรับผู้เรียน 3) กำหนดสาระการเรียนรู้เมื่อได้ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่กำหนดไว้ก่อนแล้ว อาจกำหนดเป็นเนื้อหาหลักก่อนแล้วค่อยแยกประเด็นย่อยและกำหนดเวลาตามสัดส่วนของเนื้อหาสาระ 4) กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยอาศัยแนวคิดในการจัดการเรียนรู้วิธีสอน หรือเทคนิคการสอนต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหาสาระเวลาในหน่วยการเรียนรู้ รวมทั้งผู้เรียนด้วย 5) กำหนดการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนบรรลุการเรียนรู้ที่คาดหวังของหน่วยการเรียนรู้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด 6) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีองค์ประกอบคล้ายกับหน่วยการเรียนรู้แต่มีรายละเอียดน้อยกว่า อาจจะเป็นแผนการเรียนรู้รายชั่วโมงหรือมากกว่า 1 ชั่วโมงก็ได้ (นพเก้า ฌ พัทลุง, 2551: 55) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบความคิดการวิจัย ดังนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียว มีการวัดตัวแปรก่อนและหลังการทดลอง (One-group- pretest-posttest design) ซึ่งแสดงได้ดังนี้

- O_1 หมายถึง การวัดตัวแปรก่อนทดลอง
- X หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น
บรรเลงเพลงทัพทัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
- O_2 หมายถึง การวัดตัวแปรหลังทดลอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในกลุ่มโรงเรียนทัพทัน 3 อำเภอ
ทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 6 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561
ของโรงเรียนบ้านสวนขวัญ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 20 คน
ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster sampling) โดยมีหน่วยการสุ่ม คือ ห้องเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น การจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงทัพทัน

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ทักษะการปฏิบัติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงทัพทัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ประกอบด้วยหน่วยย่อยจำนวน 5 หน่วย รวม 16 ชั่วโมง ดังนี้ 1) หน่วยที่ 1 บทเพลงแห่งทัพทัน 2) หน่วยที่ 2
วิถีทัพทันบนเสียงเพลง 3) หน่วยที่ 3 โน้ตบรรเลงเพลงไพเราะ 4) หน่วยที่ 4 แสงเสนาะเพลงทัพทัน และ
5) หน่วยที่ 5 สุขสันต์บริรักษ์คูริยางค์

2. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง บรรเลงเพลงทัพทัน เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีกระบวนการ
จัดการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 11 แผนการจัดการเรียนรู้

รวม 16 ชั่วโมง ซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะ ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิค และ ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.13 ซึ่งอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.35 ถึง 0.85 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.1 ถึง 0.4 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

4. แบบประเมินผลทักษะการปฏิบัติ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 6 ข้อ โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญและดำเนินการปรับปรุงเรียบร้อย ไปทดลองใช้จัดการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่างก่อนการจัดการเรียนรู้ แล้วบันทึกผลไว้เป็นคะแนนก่อนเรียนสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

2. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญและดำเนินการปรับปรุงเรียบร้อย โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงทัพทัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในชั่วโมงเรียนวิชา ดนตรี โดยใช้ระยะเวลารวม 16 ชั่วโมงเรียน

3. หลังการทดลองให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ ฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนการเรียนการสอน แล้วบันทึกผลไว้เป็นคะแนนหลังเรียนสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

4. นำคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ ไปวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ เพื่อตรวจสอบสมมติฐาน และสรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงทัพทัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การประเมินความเหมาะสมของหน่วยการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน แล้วนำผลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมาย

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างก่อนเรียนและหลังเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น บรรเลงเพลงทัพทัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การทดสอบ t-test แบบ Dependent

3. การเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่างหลังเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดระดับดีมาก ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้ด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น บรรณเลงเพลงทัพพัตน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การทดสอบ t-test แบบ One-sample t-test

สรุปผลการวิจัย

1. หน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรณเลงเพลงทัพพัตน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีระดับคุณภาพเท่ากับ 4.85 ดังผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพของหน่วยการเรียนรู้

ลำดับที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1	ชื่อหน่วยชัดเจน กระชับรัด ครอบคลุมเนื้อหา และน่าสนใจ	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
2	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดมีความเชื่อมโยงกัน	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
3	สาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด มีความสอดคล้องกัน	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
4	ความครอบคลุมของสาระสำคัญกับตัวชี้วัดทั้งหมด	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
5	ความเหมาะสมของระยะเวลา	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
6	ความครบถ้วนของสาระการเรียนรู้ด้านความรู้กับตัวชี้วัด	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
7	ความครบถ้วนของสาระการเรียนรู้ด้านทักษะ/กระบวนการกับตัวชี้วัด	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
8	ความครบถ้วนของสาระการเรียนรู้ด้านคุณลักษณะกับตัวชี้วัด	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
9	ความเหมาะสมของภาระงาน/ชิ้นงาน กับสาระสำคัญ	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
10	ความเหมาะสมของภาระงาน/ชิ้นงาน กับตัวชี้วัด	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
11	ความเหมาะสมของโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
12	กิจกรรมการเรียนรู้ สามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
13	ความเหมาะสมของสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
14	ระยะเวลาเหมาะสมกับกิจกรรมในแต่ละขั้นตอน	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
15	ความเหมาะสมของวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
16	ความเหมาะสมของเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
17	ความเหมาะสมของเกณฑ์การวัด และประเมินผลการเรียนรู้	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
18	หน่วยการเรียนรู้สามารถนำไปใช้กับผู้เรียนได้จริง	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.85	0.26	เหมาะสมมากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า คุณภาพของหน่วยการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.26 ซึ่งอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงท้พทัน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงท้พทัน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	20	30	11.10	4.29	20.31*
หลังเรียน	20	30	20.45	2.87	

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05. $t_{(05,19)} = 1.7291$

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ของนักเรียนจำนวน 20 คน คะแนนเต็ม 30 คะแนน พบว่า หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย = 20.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 2.87 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย = 11.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 4.29 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงท้พทัน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ทักษะการปฏิบัติหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงท้พทัน อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดระดับดีมาก ดังผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 3 ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงท้พทัน กับเกณฑ์ที่กำหนดระดับดีมาก

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	คะแนน เกณฑ์	$\bar{X}$	S.D.	t
หลังเรียน	20	5	4.50	4.71	0.14	9.45*

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05. $t_{(05,19)} = 1.7291$

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับเกณฑ์ที่กำหนดระดับดีมาก จากนักเรียนจำนวน 20 คน คะแนนเต็ม 5 คะแนน พบว่า นักเรียนมีผลการศึกษาทักษะการปฏิบัติหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงท้พทัน จากนักเรียนจำนวน 20 คน คะแนนเต็ม 5 คะแนน พบว่า นักเรียนมีทักษะปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ย = 4.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.14 ซึ่งเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{X} = 4.50$) พบว่า ทักษะปฏิบัติหลังเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงท้พทัน สูงกว่าเกณฑ์ระดับดีมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. หน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงทัพทัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีระดับคุณภาพเท่ากับ 4.55 ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ตามลำดับ โดยเริ่มจากการสอบถามความต้องการและข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ ด้วยวิธีการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อนำข้อมูลที่นำมาทำการวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร มากำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น โดยวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และกำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ย่อย 5 หน่วย ซึ่งหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยมีองค์ประกอบจำนวน 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ชื่อหน่วย 2) สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด 3) สาระการเรียนรู้ 4) ชิ้นงาน/ภาระงาน 5) การวัดและประเมินผล 6) กิจกรรมการเรียนรู้ และ 7) เวลาเรียน/จำนวนชั่วโมงเรียน จากนั้นจึงกำหนดจุดประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส (Davies' Instructional Model for Psychomotor Domain) กำหนดการประเมินผลการเรียนรู้ และได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีองค์ประกอบคล้ายกับหน่วยการเรียนรู้แต่มีรายละเอียดน้อยกว่าจำนวน 11 แผน แล้วนำหน่วยการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปทำการตรวจสอบคุณภาพโดยใช้การประเมินความเหมาะสมของหน่วยการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยใช้แบบประเมินหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ซึ่งกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท และเมื่อนำผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณาค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมายพบว่าอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด จึงสามารถสรุปได้ว่าหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ทดลองได้ ซึ่งสอดคล้องกับนาตยา ปิรันธนานนท์ (2545: 51) ได้กล่าวถึงลักษณะของหน่วยการเรียนรู้ว่า ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา เริ่มต้นจากการพัฒนาหลักสูตร รายวิชาต่าง ๆ จัดทำรายละเอียดหรือคำอธิบายรายวิชา หลังจากนั้นผู้สอนจะทำการวิเคราะห์รายละเอียดของรายวิชา ค้นหาสาระการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะต้องเรียน รวมถึงพิจารณาผลการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะต้องบรรลุ จากนั้นจึงกำหนดหน่วยการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้สอน และผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของหน่วยการเรียนรู้ โดยนำหน่วยการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินคุณภาพและปรับปรุงให้สมบูรณ์ และ Wither (2000) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการศึกษาเฉพาะที่ พบว่า โครงการพัฒนาหลักสูตรได้ทำให้ครู ชุมชน และนักเรียน สร้างโอกาสการเรียนรู้ร่วมกัน ที่สำคัญหลักสูตรได้รับการพัฒนาโดยใช้ความรู้ความสามารถของคนในท้องถิ่น และได้นำมาตราฐานของเนื้อหาสาระของหลักสูตรไปใช้ในการสร้างกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ที่ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงทักทวน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้เพราะหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีคุณภาพตามลักษณะของหน่วยการเรียนรู้ จึงช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียน ได้ได้ตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากหน่วยการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นภาพสิ่งที่เรียนเป็นส่วนรวมเพราะได้นำเอาเนื้อหาวิชามาผสมผสานกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียน ผู้เรียนได้ลงมือกระทำเอง แก้ปัญหาเอง และช่วยสนองความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียนเนื่องจากมีกิจกรรมหลายอย่างที่ผู้เรียนสามารถเลือกทำได้ (চারং บัวศรี, 2542: 254) อีกทั้งการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ที่ท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย หรือวัฒนธรรมในท้องถิ่น ช่วยส่งผลให้นักเรียนได้ตระหนักและเห็นความสำคัญ รวมถึงเป็นการอนุรักษ์ และสืบสานวัฒนธรรมในท้องถิ่นอีกแนวทางหนึ่งด้วย นอกจากนี้ยังทำให้การเรียนมีความหมายต่อชีวิตจริง และผู้เรียนสามารถประยุกต์ไปใช้ในชีวิตจริงสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตจริง และมุ่งเน้นการเรียนรู้อย่างบูรณาการ ไม่แยกส่วนหรือตัดตอนเป็นท่อน ๆ ของกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมทางวิชาการ โดยผู้เรียนเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยการชี้แนะของผู้สอนอันจะนำไปสู่การคิดเป็น โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ในสังคมตนเองและวิชาการอย่างเหมาะสม (อุดม เขยกิจวงศ์, 2545: 7) จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล (2552: 99) ได้กล่าวถึงความหมายของหน่วยการเรียนรู้ว่า หมายถึง การนำความคิดรวบยอดหลักต่าง ๆ มาเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ จนเกิดเป็นความรู้ที่ครบวงจร จากนั้นจึงจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Learning outcome) โดยผู้สอนมีบทบาทในการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พูลจิต เหลืออินทร์ (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ที่ท้องถิ่น เรื่องวัฒนธรรม ประเพณีในท้องถิ่น โดยใช้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ เรื่องวัฒนธรรม ประเพณีในท้องถิ่น โดยใช้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 35 คน มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ 30 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือนักเรียนร้อยละ 80 ซึ่ง Zellmer (1997) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบการอ่าน เมื่อครูกำหนดเนื้อหาจากเอกสารหลักสูตรท้องถิ่น โดยทำการทดลองกับนักเรียนเกรด 3 โรงเรียนประจำอำเภอในสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนจากหลักสูตรท้องถิ่น โดยรับฟังคำแนะนำจากครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านดีกว่านักเรียนในกลุ่มที่ไม่ได้เรียนจากหลักสูตรท้องถิ่น จึงสามารถสรุปได้ว่าการเรียนจากหลักสูตรท้องถิ่นส่งผลต่อคะแนนผลสัมฤทธิ์ และ Vivian (1995) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและรูปแบบการคัดเลือกการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรดูแลสุขภาพ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อนำหลักสูตรท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับท้องถิ่นที่มีลักษณะเดียวกับ พบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

3. ทักษะการปฏิบัติหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงทัพทัน สูงกว่าเกณฑ์ระดับดีมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้เนื่องจากหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ โดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส (Davies' Instructional Model for Psychomotor Domain) มาเป็นรูปแบบในการจัดการเรียนรู้ เพราะรูปแบบนี้มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะที่ประกอบด้วยทักษะย่อยจำนวนมาก (Davies อ้างใน ทิศนา แจมมณี, 2550: 246) ซึ่งหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงทัพทัน ประกอบไปด้วย 5 หน่วยการเรียนรู้ย่อย ที่ผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะปฏิบัติเกี่ยวกับดนตรีไทยตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ บนเนื้อหาของท้องถิ่นที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น และทำการประเมินโดยใช้แบบประเมินทักษะการปฏิบัติที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญสมบูรณ์แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา แจมมณี (2550: 243) ได้กล่าวถึงรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนา ด้านทักษะพิสัย เป็นรูปแบบที่มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านการปฏิบัติกรกระทำ หรือ การแสดงออกต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องใช้หลักการ วิธีการ ที่แตกต่างไปจากการพัฒนาทางด้านจิตพิสัยหรือ พุทธิพิสัย ประกอบกับผู้วิจัยได้ทำการประเมินทักษะการปฏิบัติที่หลากหลาย ได้แก่ การสังเกต การสอบถาม การทดสอบภาคปฏิบัติ และแบบประเมินทักษะปฏิบัติ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับทักษะปฏิบัติของผู้เรียนมากที่สุด ตามที่ พิชิต ฤทธิจรูญ (2552: 77) ได้กล่าวว่า เครื่องมือวัดทักษะการปฏิบัติ มีหลากหลายประเภท ได้แก่ การทดสอบภาคปฏิบัติ การสังเกต แบบตรวจสอบรายการ มาตรฐาน ประเมินค่า แฟ้มสะสมงาน และการประเมินตามสภาพจริง โดยแต่ละประเภทต่างมีความเหมาะสมกับ ลักษณะของงานและวัตถุประสงค์ต่างกัน ในบางครั้งหนึ่งวัตถุประสงค์ก็สามารถใช้เครื่องมือการวัด หลาย ๆ เครื่องมือก็ได้ เนื่องจากการวัดโดยเครื่องมือเดียวไม่สามารถให้ข้อมูลที่ชัดเจนเพียงพอ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวดี จินเมือง (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การร้อยลูกปัดโนรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสถานศึกษา เครือข่ายศิรีรัตน์ อำเภอ กงหรา จังหวัดพัทลุง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทักษะความสามารถในการ ปฏิบัติการร้อยลูกปัดโนราของนักเรียน ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การร้อยลูกปัดโนรา กลุ่ม สาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความสามารถการ ปฏิบัติร้อยลูกปัดโนรา ของนักเรียนเฉลี่ยรวมร้อยละ 90

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างเป็นหน่วยการเรียนรู้ และใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน
2. ในการจัดการเรียนรู้ด้านการฝึกทักษะการปฏิบัติ ผู้สอนควรยืดหยุ่นเวลาให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถในการเรียนรู้แตกต่างกัน
3. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรเพิ่มกิจกรรมการศึกษานอกสถานที่และการเชิญวิทยากรมาบรรยาย เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างเต็มศักยภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย หรือวัฒนธรรมในท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนได้ตระหนักและเห็นความสำคัญ รวมถึงเป็นการอนุรักษ์ และสืบสานวัฒนธรรมในท้องถิ่นอีกแนวทางหนึ่งด้วย
2. ควรมีการนำหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง บรรเลงเพลงท้พทัน ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ*

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กรมการปกครอง. (2560). *อำเภอท้พทัน*. สืบค้นเมื่อ 21 กรกฎาคม, 2560, จาก <http://www.amphoe.com/menu.php?am=801&pv=74&mid=1>.

แก้วตา สีสุขแก้ว. (2552). *การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ก้นดั่งศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.

ทิสนา แจมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธำรง บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.

นาตยา ปิรันธนานนท์. (2545). *จากมาตรฐานสู่ชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

นพเก้า ณ พัทลุง. (2551). *การจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับท้องถิ่น*. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประทุม คงช่วย. (2552). *การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแกะรูปตัวตลกหนังตะลุง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2552). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: เอเชีย ออฟ เคอร์มิสท์.
- พลูจิต หลี่อินทร์. (2556). *การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ เรื่อง วัฒนธรรม ประเพณีในท้องถิ่น โดยใช้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนหนองเม็ก*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ยุวดี จินเมือง. (2553). *การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การร้อยลูกปัดโนรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสถานศึกษาเครือข่ายศิริรัตน์ อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- เยาวเรศ ภักดีจิตร. (2561). *การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*, 13(37), 47-60.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2552). *จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา: กระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนา*. กรุงเทพฯ: จรัสสทินทวงศ์การพิมพ์.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อุดม เขยกิจวงศ์. (2545). *แนวทางการบริหารและการจัดการ: การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ 1991.
- Zellmer, M.B. (1997). *Effect on reading test scores when teachers are provided information that Relates local curriculum documents to the test*. Wisconsin : Marquette University.
- Vivian. O.W. (1995). *Curriculum development and cognitive style: Cultural competency in genetic conseling*. *Dissertation Abstracts International*. 23(2), 3160-A.
- Wither. Sarash E. (2000). *Local Curriculum Development and Place-based Education*. University of Denver, 2176.

*****